

Predmet C-393/22**Zahtjev za prethodnu odluku****Datum podnošenja:**

15. lipnja 2022.

Sud koji je uputio zahtjev:

Nejvyšší soud České republiky (Češka Republika)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

5. svibnja 2022.

Tužitelj:

EXTÉRIA, s. r. o.

Tuženik:

Spravíme, s. r. o.

[...]

RJEŠENJE

Nejvyšší soud (Vrhovni sud, Češka Republika) [...] u predmetu tužitelja **EXTÉRIA, s. r. o.**, [...] sa sjedištem u [Češkoj Republici] protiv tuženika **Spravíme, s. r. o.**, [...] sa sjedištem [...] u Slovačkoj Republici, [...] u predmetu povodom zahtjeva za izdavanje europskog platnog naloga koji se vodi pred Okresním soudom v Ostravě (Općinski sud u Ostravi, Češka Republika) [...], prilikom razmatranja tuženikove žalbe protiv rješenja Krajskog suda v Ostravě (Okružni sud u Ostravi, Češka Republika) od 16. veljače 2021., broj predmeta 8 Co 40/2021–52, riješio je:

1. Nejvyšší soud (Vrhovni sud) u skladu s člankom 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije **upućuje** Sudu sljedeće prethodno pitanje:

Treba li članak 7. točku 1. podtočku (b) Uredbe (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o [sudskoj] nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima tumačiti na način da pojam „ugovor o pružanju

usluga” obuhvaća i predugovor (pactum de contrahendo) na temelju kojeg su se stranke obvezale sklopiti konačan ugovor koji je ugovor o pružanju usluga u smislu te odredbe?

[...]

Obrazloženje:

I. Činjenice u sporu i dosadašnji tijek postupka

- 1 Tužitelj je društvo sa sjedištem u Ostravi, Češka Republika, koje pruža usluge savjetovanja u području sigurnosti i zdravlja na radu. Tuženik je društvo sa sjedištem u mjestu Ivanovice u Slovačkoj.
- 2 Tužitelj i tuženik sklopili su 28. lipnja 2018. u Ostravi, Češka Republika, predugovor („Smlouva o uzavření budoucí Masterfranchisové smlouvy” (predugovor o master franšizi)), *pactum de contrahendo*. Stranke su se u predmetnom ugovoru prije svega obvezale da će u budućnosti izvršiti pravnu radnju, odnosno sklopiti novi ugovor, te su dogovorile određene elemente tog novog ugovora. Predmet konačnog ugovora trebalo je biti to da tužitelj tuženiku dodijeli pravo upravljanja i vođenja podružnica franšize na državnom području Slovačke Republike.
- 3 Predugovorom je, osim obveze sklapanja konačnog ugovora, u članku III. točki A podtočki 3. predviđena i tuženikova obveza plaćanja predujma u ukupnom iznosu od 20 400 eura uvećanom za porez na dodanu vrijednost (PDV). Kao što je prihvaćeno u predmetnom rješenju, predujam je služio osiguranju obveze dužnika (tuženika) da u budućnosti u ugovorenom roku s ovlaštenom osobom (tužiteljem) sklopi ugovor o master franšizi i očuvanju povjerljivosti svih informacija koje je dužnik primio od ovlaštene osobe u pogledu njegova modela franšize. Tuženik je u roku od deset dana od dana potpisivanja predugovora trebao platiti predujam na tužiteljev račun u banci Raiffeissenbank, a. s. sa sjedištem u Češkoj Republici. U članku III. točki B podtočki 3. stranke su se sporazumjele da, ako dužnik s ovlaštenom osobom ne sklopi ugovor o master franšizi za Slovačku, i to također u dodatnom roku koji je u tu svrhu odredila ovlaštena osoba, dužan joj je platiti ugovornu kaznu u iznosu od 100 % ugovorenog predujma. U članku IV. podtočki 2. ugovora uređena je mogućnost da ovlaštena osoba (tužitelj) odustane od ugovora u slučaju da dužnik (tuženik) ne plati dogovoreni predujam u ugovorenom roku. Tom istom odredbom predviđa se i pravo ovlaštene osobe da odustane od ugovora i u slučaju povrede drugih ugovornih odredbi. Među ostalim, uređeno je i da se u skladu s člankom V. podtočkom 3. ugovora na pravne odnose koji su nastali na temelju ugovora ili su s njim povezani, osim ako ugovorom nije drukčije uređeno, primjenjuje pravo Češke Republike. Stranke nisu sklopile sporazum o nadležnosti u smislu članka 25. Uredbe (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o [sudskoj] nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (u daljnjem tekstu: Uredba Bruxelles I.a).

- 4 Tužitelj tvrdi da je tuženik povrijedio svoju obvezu plaćanja predujma. Zbog toga je tužitelj iskoristio svoje pravo da odustane od ugovora te je pred češkim sudovima pokrenuo postupak u obliku europskog platnog naloga kojim je zahtijevao da tuženik na ime ugovorne kazne plati iznos od 24 684 eura uvećan za kamate.
- 5 U okviru svoje prve radnje u postupku, tuženik je u dopisu od 7. kolovoza 2020. prigovorio da češki sudovi nisu nadležni u predmetu.
- 6 Rješenjem od 17. prosinca 2020. [...] Okresní soud v Ostravě (Općinski sud u Ostravi), kao prvostupanjski sud, odbio je prigovor mjesne nenadležnosti i utvrdio da je nadležan u tom predmetu. Sud svoju nadležnost temelji na članku 7. točki 1. podtočki (a) Uredbe Bruxelles I.a, u skladu s kojim, u stvarima povezanim s ugovorima, osoba s domicilom u državi članici može biti tužena u drugoj državi članici pred sudom mjesta izvršenja konkretne obveze. Prvostupanjski je sud zaključio da, u skladu s navedenim okolnostima, tužitelj zahtijeva naknadu koja je, u smislu navedene odredbe Uredbe Bruxelles I.a, trebala biti plaćena tužitelju sa sjedištem u Češkoj Republici na području nadležnosti tog općinskog suda. Istodobno, sud navodi da stranke nisu tvrdile i da sud nije utvrdio da su se stranke sporazumjele o sudskoj nadležnosti u smislu članka 25. Uredbe Bruxelles I.a ili da su je dogovorile na neki drugi način.
- 7 Krajský soud v Ostravě (Okružni sud u Ostravi) kao žalbeni sud u svojem je rješenju od 16. veljače 2021. [...] potvrdio odluku prvostupanjskog suda. Sud je utvrdio da je u ovom predmetu prvostupanjski sud pravilno primijenio Uredbu Bruxelles I.a i da je pravilno zaključio da su češki sudovi međunarodno nadležni te da je Okresní soud v Ostravě (Općinski sud u Ostravi) mjesno nadležan jer je predmet tužbe naknada zbog povrede predugovora o master franšizi. Naime, kao što to proizlazi iz argumenata iz tužbe, u skladu s člankom III. točkom A podtočkom 3. predmetnog ugovora, tuženik je tužitelju trebao platiti dogovoreni iznos, što on nije učinio, tako da je tužitelj odustao od ugovora. U skladu s člankom III. točkom B podtočkom 3. ugovora tužitelj je stekao pravo na naplatu ugovorne kazne u iznosu od 24 684 eura. Budući da je predmet tužbe zahtjev za plaćanje ugovorne kazne zbog toga što tuženik nije poštovao uvjete predugovora o master franšizi, očito je da predmet činidbe nije proizvodnja ni isporuka robe, i stoga se ne može odnositi na mjesto izvršavanja činidbe, odnosno mjesto proizvodnje i isporuke robe, a samim time nije riječ o zahtjevu za plaćanje ugovorne kazne koja bi bila povezana s proizvodnjom i isporukom robe. Slijedom toga, unatoč tuženikovu prigovoru koji je podnesen u žalbi, ne može se primijeniti članak 7. točka 1. podtočka (b) Uredbe Bruxelles I.a. Žalbeni sud smatra da nije osnovan ni tuženikov prigovor prema kojem se konačni ugovor trebao izvršavati na državnom području Slovačke, što, prema tuženikovu mišljenju, proizlazi iz dogovora o području obuhvaćenom ugovorom prema kojem je tuženik trebao koristiti državno područje Slovačke radi izvršavanja predmeta konačnog ugovora. Prema mišljenju žalbenog suda odlučujuće je to da je povrijeđen sam predugovor o master franšizi i da se predujam koji se odnosi na jednokratnu ulaznu naknadu mora u roku od deset dana od potpisivanja ugovora platiti na tužiteljev račun u

banci Raiffeissenbank, a. s. Stoga, kao što to, prema mišljenju žalbenog suda, pravilno tvrdi tužitelj, u skladu s češkim pravom, a osobito člankom 1955. Zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (Zakon br. 89/2012 o Građanskom zakoniku), ako se na ugovor primjenjuje češko pravo, mjesto izvršenja novčane obveze jest sjedište vjerovnika. Prema mišljenju žalbenog suda, mjesto izvršenja činidbe stoga je sjedište vjerovnika, odnosno sjedište tužitelja, koje se nalazi u Ostravi, Češka Republika. Budući da je tužitelj za podnošenje tužbe odabrao Okresní soud v Ostravě (Općinski sud u Ostravi), u skladu s člankom 7. točkom 1. podtočkom (a) Uredbe Bruxelles I.a nadležan je sud u Ostravi.

- 8 Tuženik je protiv te odluke podnio žalbu u kasacijskom postupku Nejvyššem soudu (Vrhovni sud). Iz njegovih tvrdnji proizlazi da je u prethodnoj fazi postupka priroda zahtjeva za plaćanje ugovorne kazne nepravilno ocijenjena s obzirom na članak 7. točku 1. Uredbe Bruxelles I.a, što je dovelo do pogrešnog zaključka o nadležnosti suda u pogledu odlučivanja o nastanku prava na plaćanje te kazne. Tuženik smatra da je žalbeni sud trebao riješiti spor na način da ugovorna kazna, kao potraživanje koje proizlazi iz ugovora, treba biti uređena glavnim ugovorom, u ovom slučaju predugovorom. Obveza čije se izvršenje trebalo osigurati ugovornom kaznom trebala je biti nenovčana činidba i mjesto njezina izvršenja treba odrediti u skladu s nacionalnim pravom, što bi, prema tuženikovo argumentaciji, u ovom predmetu dovelo do nadležnosti slovačkih sudova.
- 9 Tužitelj u odgovoru na žalbu u kasacijskom postupku tvrdi da se slaže sa zahtjevima nacionalnih sudova te ističe, osim drugih okolnosti, da je prvotna povreda ugovora bila neplaćanje ugovorenog predujma. Zbog povrede te obveze trebalo je nastati pravo na odustajanje od ugovora i istodobno zahtjev za plaćanje ugovorne kazne. Tužitelj smatra da je prvotno osigurana obveza stoga neplaćanje predujma.

II. Primjenjive odredbe prava Unije

- 10 Prilikom razmatranja upućenog prethodnog pitanja ključne su prije svega sljedeće odredbe Uredbe Bruxelles I.a: članak 7. točka 1. podtočka (a), članak 7. točka 1. podtočka (b) i članak 7. točka 1. podtočka (c).

III. Primjenjive odredbe nacionalnog prava

- 11 Prilikom razmatranja upućenog prethodnog pitanja ključni mogu biti prije svega članak 1954. i članak 1955. Zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (Zakon br. 89/2012 o Građanskom zakoniku).

Članak 1954.

Pravilno izvršavanje obveze zahtijeva da se činidba izvrši na određenom mjestu. Ako se mjesto izvršenja činidbe ne može odrediti na temelju ugovora, prirode obveze ni cilja činidbe, činidba se izvršava na mjestu koje je određeno zakonom.

Članak 1955.

1. Nenovčanu činidbu dužnik izvršava u mjestu svojeg boravišta ili sjedišta. Novčanu činidbu dužnik izvršava u mjestu boravišta ili sjedišta vjerovnika.

2. Ako je obveza nastala upravljanjem poduzećem, ta se činidba izvršava u mjestu gdje se nalazi to poduzeće. To se primjenjuje na odgovarajući način ako je obveza nastala upravljanjem podružnicom.

IV. Razlozi upućivanja prethodnog pitanja i stajalište Nejvyššího soudu (Vrhovni sud)

- 12 U ovom predmetu potrebno je odgovoriti na pitanje jesu li češki sudovi međunarodno nadležni. Stoga treba primijeniti Uredbu Bruxelles I.a jer je riječ o sporu s međunarodnim elementom u građanskim i trgovačkim stvarima te je sudski postupak pokrenut nakon 10. siječnja 2015.
- 13 Slijedom toga, nužno je ocijeniti može li osnova za nadležnost čeških sudova biti posebna nadležnost u skladu člankom 7. točkom 1. Uredbe Bruxelles I.a, s obzirom na to da je tužba podnesena protiv tuženika koji ima sjedište u državi članici koja nije država u kojoj se vodi postupak.
- 14 Člankom 7. točkom 1. podtočkom (a) Uredbe Bruxelles I.a određuje se da u stvarima povezanim s ugovorom osoba s domicilom u državi članici može biti tužena u drugoj državi članici pred sudom mjesta izvršavanja konkretne obveze. U skladu s člankom 7. točkom 1. podtočkom (b) Uredbe Bruxelles I.a, u slučaju prodaje robe, mjesto izvršavanja konkretne obveze jest mjesto u državi članici u kojoj je roba dostavljena ili trebala biti dostavljena sukladno ugovoru, dok je u slučaju pružanja usluga to mjesto na kojem su usluge pružene ili trebale biti pružene sukladno ugovoru. Iz članka 7. točke 1. podtočke (c) Uredbe Bruxelles I.a proizlazi da ako se ne primjenjuje točka (b), primjenjuje se točka (a). Primjena podtočke (a) predstavlja stoga dodatnu kategoriju te se u ovom predmetu može primijeniti samo u slučaju isključenja iz primjene točke (b).
- 15 Nejvyšší soud (Vrhovni sud) poznaje ustaljenu sudsku praksu Suda Europske unije (u daljnjem tekstu: Sud) u pogledu autonomnog tumačenja pojma „stvari povezane s ugovorom”, koji je zajednički članku 7. točki 1. podtočkama (a) i (b) Uredbe Bruxelles I.a, prema kojem je temeljno obilježje ugovora postojanje obveze koju je jedna osoba slobodnom voljom preuzela prema drugoj osobi (vidjeti presudu Suda od 17. lipnja 1992., Handte protiv TMS, C-26/91, ECLI:EU:C:1992:268, t. 15.). Sud je svjestan i činjenice da su tim pojmom obuhvaćene sve obveze koje proizlaze iz ugovora na čije se neizvršavanje podnositelj zahtjeva pozvao u prilogu svoje tužbe (vidjeti presudu Suda od 15. lipnja 2017., Kareda, C-249/16, ECLI:EU:C:2017:472, t. 30.). Sam predugovor, kao što je to ovdje slučaj, obvezujući je pravni instrument koji je slobodno sklopljen i uvjeti koji su njime utvrđeni proizlaze iz dogovora između stranaka. Prema tužiteljevim tvrdnjama, spor koji se odnosi na ugovornu kaznu temelji se upravo na navedenom predugovoru, s obzirom na to da je trebao nastati zbog strankina neplaćanja predujma protivno obvezama koje proizlaze iz ugovora.

Nejvyšší soud (Vrhovni sud) stoga smatra da je zahtjev za plaćanje ugovorne kazne o kojoj je riječ u ovom predmetu zahtjev „povezan s ugovorom” u smislu članka 7. točke 1. Uredbe Bruxelles I.a.

- 16 U tim okolnostima valja ocijeniti primjenjuju li se u ovom predmetu točke (b) ili (a) navedene odredbe. S obzirom na to da su bitna obilježja ugovora o prodaji robe istodobno prijenos prava vlasništva i razmjena robe za novac, u ovom slučaju nije riječ o zahtjevu za plaćanje ugovorne kazne koji je povezan s proizvodnjom i isporukom robe u smislu prve alineje članka 7. točke 1. podtočke (b) Uredbe Bruxelles I.a. Međutim, isključenje iz primjene točke (b) i eventualna primjena točke (a) također zahtijevaju da se ocijeni je li riječ o zahtjevu povezanom s „pružanjem usluga” u smislu druge alineje navedene odredbe. Ocjena ovog pitanja ključna je jer, ako se predmet kvalificira kao „pružanje usluga”, sudovi mjesta u kojima su se usluge trebale pružiti u skladu s ugovorom bili bi nadležni za odlučivanje o svim povezanim zahtjevima. Međutim, ako treba primijeniti dodatnu kategoriju u skladu s člankom 7. točkom 1. podtočkom (a) Uredbe Bruxelles I.a i ako su ispunjeni uvjeti za primjenu te odredbe, međunarodna nadležnost i mjesna nadležnost načelno bi se odvojeno ocjenjivale za svaku obvezu (vidjeti presudu Suda od 6. listopada 1976., 12/76, Tessili, ECLI:EU:C:1976:133).
- 17 U ovom predmetu stranke su sklopile predugovor pod nazivom „Smlouva o uzavření budoucí Masterfranchisové smlouvy” (predugovor o master franšizi). Stoga je na Nejvyššem soudu (Vrhovni sud) da odluči kako, radi određivanja temelja međunarodne nadležnosti u skladu s člankom 7. točkom 1. Uredbe Bruxelles I.a, treba kvalificirati predugovor kojim su se stranke obvezale sklopiti ugovor u budućnosti. Naime, mogu se razmatrati dva različita rješenja, pri čemu, prema mišljenju Nejvyššeg soudu (Vrhovni sud), Sud do sada nije dao jasne smjernice u tom pogledu. Osobito treba razmotriti predstavlja li predugovor kao takav ugovor o pružanju usluga, pri čemu se međunarodna nadležnost sudova u slučaju niječnog odgovora može utvrditi samo na temelju članka 7. točke 1. podtočke (a) Uredbe Bruxelles I.a. S druge strane, suprotno rješenje jest određivanje međunarodne nadležnosti za zahtjeve koji proizlaze iz predugovora ovisno o prirodi ugovora koji stranke trebaju sklopiti u budućnosti. Naime, upravo je sklapanje konačnog ugovora sama bit predugovora. To bi značilo da, ako je planirani konačni ugovor ugovor o prodaji robe ili ugovor o pružanju usluga, međunarodnu nadležnost sudova u smislu članka 7. točke 1. podtočke (b) Uredbe Bruxelles I.a treba utvrditi prema mjestu gdje se, u skladu s planiranim ugovorom, treba dostaviti roba ili pružiti usluge.
- 18 S obzirom na dosadašnju sudska praksu Suda, Nejvyšší soud (Vrhovni sud) sklon je zaključiti da samim sklapanjem predugovora ne dolazi do pružanja usluga u autonomnom smislu prava Unije. Naime, Nejvyšší soud (Vrhovni sud) smatra da predugovor ne ispunjava zahtjev obavljanja aktivnosti u korist druge stranke u zamjenu za naknadu koji proizlazi iz članka 7. točke 1. podtočke (b) Uredbe Bruxelles I.a (vidjeti presude Suda od 23. travnja 2009., Falco Privatstiftung i Rabitsch, C-533/07, ECLI:EU:C:2009:257; od 14. srpnja 2016., Granarolo, C-

196/15, ECLI:EU:C:2016:559; od 19. prosinca 2013., Corman-Collins, C-9/12, ECLI:EU:C:2013:860 i od 25. ožujka 2021., Obala i lučice, C-307/19, ECLI:EU:C:2021:236).

- 19 Predugovor sadržava nekoliko općih elemenata koji će, prema utvrđenjima stranaka, naknadno biti uključeni u konačni ugovor, uključujući općenito definirani predmet tog sljedećeg ugovora. Međutim, cilj je tog predugovora sklapanje sljedećeg ugovora nakon pisanog poziva, pri čemu nesklapanje planiranog ugovora u ovom predmetu dovodi do ugovorne kazne u visini predujma koji je trebalo platiti. Nejvyšší soud (Vrhovni sud) smatra da se to ne može kvalificirati kao obavljanje aktivnosti u korist druge stranke, jer sklapanje konačnog ugovora predstavlja samo pravnu radnju, a ne stvarnu aktivnost koja se obavlja kao usluga u korist druge ugovorne strane. Upravo u toj okolnosti Nejvyšší soud (Vrhovni sud) vidi razliku u odnosu na, primjerice, ugovor o trgovinskom zastupanju (vidjeti presudu Suda od 11. ožujka 2010., Wood Floor Solutions Andreas Domberger, C-19/09, ECLI:EU:C:2010:137) koji također uključuje sklapanje ugovorâ, ali se istodobno na temelju njega odvijaju daljnje radnje, primjerice kontakt s drugim subjektima ili predstavljanje proizvoda ili usluga.
- 20 Na temelju dostupne sudske prakse Nejvyšší soud (Vrhovni sud) također pretpostavlja da u slučaju samog predugovora nije ispunjen zahtjev za protučinidbu. Ni stranka koja je dužnik ni ovlaštena stranka nemaju, na temelju predugovora, pravo na naknadu, i to čak ni u najširem smislu tog pojma. Iako su se stranke dogovorile o budućem iznosu ulazne naknade i periodičnim mjesečnim naknadama, obveza njihova plaćanja nastaje samo ako stranke sklope planirani konačan ugovor. Nijedna od stranaka stoga nema pravo na naknadu na temelju ugovora koji su stvarno sklopile i iz kojeg proizlazi spor, a stranke su se obvezale samo da će, nakon što sklope taj ugovor o pružanju usluga, ta naknada imati konkretan iznos. Točno je da predugovor u članku III. točki A podtočki 3. pod nazivom „Úhrada zálohy” (plaćanje predujma) upućuje na „predujam i njegove uplate”, međutim, riječ je o predujmu za buduću ulaznu naknadu koja se istodobno podudara s iznosom ugovorne kazne. Nejvyšší soud (Vrhovni sud) smatra da nijedna od stranaka na ime tog plaćanja ne ostvaruje izravno gospodarsku korist jer je njezin glavni cilj zajamčiti buduće izvršavanje obveza i ne predstavlja naknadu ili određenu gospodarsku korist u smislu protučinidbe. U skladu s odredbama ugovora, kao što je onaj o kojem je riječ u ovom predmetu, stoga se čini da predmetni predujam nema gospodarsku vrijednost koju se može smatrati vrijednošću u obliku naknade u opisanom smislu i da obveza plaćanja predujma prije svega predstavlja sredstvo za osiguravanje budućeg ispunjenja ugovornih obveza (vidjeti presudu od 14. srpnja 2016., Granarolo, C-196/15, ECLI:EU:C:2016:559).
- 21 S obzirom na prethodno navedeno, Nejvyšší soud (Vrhovni sud) smatra da se članak 7. točka 1. podtočka (b) Uredbe Bruxelles I.a ne može primijeniti na predugovor. Stoga treba primijeniti dodatnu kategoriju obuhvaćenu člankom 7. točkom 1. podtočkom (a) Uredbe Bruxelles I.a. Međutim, primjena te odredbe

znatno utječe na ocjenu mjesta izvršenja činidbe, s obzirom na to da se u okviru podtočke (a) načelo karakteristične činidbe više ne primjenjuje i stoga svaka obveza načelno ima vlastito mjesto izvršenja. Pozivajući se na presudu Suda od 23. travnja 2009., *Falco Privatstiftung i Rabitsch*, C-533/07, ECLI:EU:C:2009:257, t. 54. i 55., treba utvrditi da je zakonodavac Zajednice u Konvenciji iz Bruxellesa samo za ugovore o kupoprodaji robe i pružanju usluga namjeravao više ne upućivati na konkretnu i usko definiranu spornu obvezu (na što prije svega upućuje i doslovno tumačenje odredbe), nego odrediti karakterističnu obvezu tog ugovora. Istodobno, u stvarima povezanim s ugovorom taj je zakonodavac odlučio definirati mjesto izvršenja autonomno, kao poveznicu za određivanje nadležnog suda. Kao što je to prihvaćeno u pogledu članka 5. točke 1. Konvencije iz Bruxellesa, u presudi Suda od 6. listopada 1976., *De Bloos protiv Bouyer*, 14/76, ECLI:EU:C:1976:134, „konkretna obveza” odgovara pravu koje proizlazi iz ugovora čije izvršavanje tužitelj zahtijeva u svojoj tužbi i koje je temelj tužbe. Ako tužitelj, primjerice, zahtijeva naknadu štete, odlučujuća je ugovorna obveza čija je povreda uzrokovala štetu. Istodobno, kada tuženik tvrdi da je tužitelj povrijedio obveze, ali se tužbeni zahtjev odnosi na plaćanje, „konkretna obveza” jest obveza plaćanja, a ne obveza čije izvršavanje osporava tuženik. Mjesto izvršenja konkretne obveze stoga više nije autonoman koncept te obveze (vidjeti presude Suda od 6. listopada 1976., 12/76, *Tessili*, ECLI:EU:C:1976:133; od 28. rujna 1999., *GIE Groupe Concorde i dr.*, C-440/97, ECLI:EU:C:1999:456 i druge).

- 22 Prema mišljenju Nejvyššeg soudu (Vrhovni sud), može se prihvatiti i drukčije tumačenje i na taj način zaključiti da je predugovor ugovor o pružanju usluga samo kada takav zaključak proizlazi iz prirode ugovora čije je sklapanje predviđeno. Pritom bi sam ugovor o master franšizi ispunjavao navedene zahtjeve pružanja usluga, kako u pogledu obavljanja aktivnosti tako i u pogledu protučinidbe, pri čemu bi mjesto pružanja usluga ovisilo upravo o konačnom ugovoru. Međutim, takva mogućnost ne proizlazi iz dosadašnje sudske prakse Suda.
- 23 Sud se dosad nije izričito bavio pitanjem je li *pactum de contrahendo* ugovor o pružanju usluga ako pretpostavlja sklapanje ugovora o pružanju usluga niti je li ga potrebno kvalificirati kao takav ugovor s obzirom na planirani rezultat cjelokupnog pravnog odnosa. Predugovor je pritom sam po sebi obvezujući instrument i njegovo sklapanje, prestanak i obveze koje iz njega proizlaze u velikoj su mjeri neovisni o planiranom konačnom ugovoru. Iako se takvim ugovorom sklopljenim između stranaka obično utvrđuju određeni elementi konačnog ugovora, on ipak sadržava vlastite primarne obveze ili neovisan mehanizam kazni i autonomne uvjete za raskid ugovora. Autonomni uvjeti za raskid predugovora (zbog njegove provedbe, na temelju sporazuma stranaka, zbog odustajanja u slučaju povrede obveza koje proizlaze iz ugovora) uzrokuju to da sklapanje konačnog ugovora nije nužna posljedica sklapanja predugovora. Stoga tumačenje članka 7. točke 1. Uredbe Bruxelles I.a koje bi omogućilo da se prilikom kvalifikacije predugovora kao ugovora o pružanju usluga uzme u obzir i priroda samog planiranog konačnog ugovora, nije neosporno.

- 24 Nejvyšší soud (Vrhovni sud) smatra da zbog nepostojanja relevantne sudske prakse Suda o tom pitanju postoji opravdana dvojba u pogledu pravilnosti tumačenja prava Unije. Budući da prije nego što se u ovom predmetu primijeni članak 7. točka 1. podtočka (a) Uredbe Bruxelles I.a treba isključiti iz primjene članak 7. točku 1. podtočku (b) te uredbe, Nejvyšší soud (Vrhovni sud) smatra da treba prekinuti postupak i Sudu uputiti postavljeno prethodno pitanje.
- 25 Iz prethodno navedenog jasno proizlazi i da primjena različitih odredbi znatno utječe na ovaj predmet jer može dovesti do drukčijeg zaključka u pogledu nadležnosti čeških sudova. Isto tako, pretpostavka da sud ima posebnu nadležnost svojevrsna je iznimka od općeg pravila, što djelomično opravdava eventualno restriktivnije tumačenje Suda kako bi se osigurala predvidljivost, pravna sigurnost i očuvanje čvrste veze između suda i spora. Jedinstvena primjena prava Unije postaje važnija u odnosu na široku primjenu predugovora, *pactum de contrahendo*, u međunarodnoj trgovini te, bez tumačenja Suda, nije moguće u potpunosti jamčiti jedinstveno tumačenje određene odredbe u svim državama članicama.
- 26 S obzirom na prethodno navedeno, u ovom predmetu nisu ispunjeni takozvani kriteriji CILFIT (vidjeti presudu Suda od 6. listopada 1982., CILFIT, 283/81, ECLI:EU:C:1982:335). Stoga, s obzirom na specifičnu prirodu predugovora kao važećeg pravnog instituta koji prethodi ugovoru i njegovu različitost od ugovora o kojima je odlučivao Sud, kao i važnost tog instrumenta u međunarodnoj trgovini između država članica, Nejvyšší soud (Vrhovni sud), kao sud protiv čijih odluka nema pravnog lijeka u smislu članka 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, smatra da to pitanje treba uputiti Sudu.

[...]